REZOLUȚIA (UE) 2021/1675 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 29 aprilie 2021

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2” aferent exercițiului financiar 2019

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2” („întreprinderea comună”) aferent exercițiului financiar 2019,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0107/2021),

A. întrucât întreprinderea comună „Pile de combustie și hidrogen” (FCH) a fost înființată în mai 2008 în cadrul unui parteneriat public-privat, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 521/2008 al Consiliului ([1]), pentru o perioadă care urma să se încheie la 31 decembrie 2017, cu scopul de a intensifica eforturile în domeniul cercetării și de a accelera implementarea tehnologiilor aferente pilelor de combustie și hidrogenului; întrucât Regulamentul (CE) nr. 521/2008 a fost abrogat de Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului ([2]);

B. întrucât Regulamentul (UE) nr. 559/2014 a înființat întreprinderea comună în mai 2014, pentru a înlocui FCH și a-i succeda acesteia pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2024;

C. întrucât FCH avea ca membri Uniunea, reprezentată de Comisie, Gruparea industrială pentru inițiativa tehnologică comună „Pile de combustie și hidrogen” și Gruparea științifică N.ERGHY;

D. întrucât membrii întreprinderii comune sunt Uniunea, reprezentată de Comisie, noua grupare industrială mondială în domeniul energiei AISBL (grupare industrială), redenumită Hydrogen Europe în 2016, și noua grupare europeană științifică în domeniul pilelor de combustie și al hidrogenului AISBL (grupare științifică), redenumită Hydrogen Europe Research în 2018;

E. întrucât contribuția maximă a Uniunii la prima fază a activităților întreprinderii comune este de 470 000 000 EUR prin intermediul celui de Al șaptelea program-cadru; întrucât contribuțiile din partea celorlalți membri trebuie să fie cel puțin egale cu contribuția Uniunii;

F. întrucât, în cadrul întreprinderii comune, contribuția maximă a Uniunii este de 665 000 000 EUR (incluzând creditele AELS) din Orizont 2020, iar membrii din gruparea industrială și din gruparea științifică ar trebui să contribuie cu resurse în valoare de cel puțin 380 000 000 EUR în perioada definită în Regulamentul (UE) nr. 559/2014, cuprinzând contribuții în natură la proiectele aferente Orizont 2020 finanțate de întreprinderea comună, contribuții în natură la activitățile suplimentare (de cel puțin 285 000 000 EUR) și contribuții în numerar la costurile administrative,

Gestiunea bugetară și financiară

1. observă că raportul Curții de Conturi privind conturile anuale ale întreprinderii comune („raportul Curții”) constată că conturile anuale aferente exercițiului financiar 2019 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2019, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei; constată, de asemenea, din raportul Curții, că operațiunile subiacente conturilor sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative;

2. constată că bugetul definitiv al întreprinderii comune disponibil în 2019 (inclusiv creditele neutilizate reportate din anii anteriori, veniturile alocate și realocările pentru exercițiul următor) a cuprins credite de angajament în valoare de 91 730 585 EUR și credite de plată în valoare de 113 855 981 EUR; observă că execuția bugetară din 2019 a creditelor de angajament și de plată a fost de 85,9 % și, respectiv, de 98,4 %;

([1]) Regulamentul (CE) nr. 521/2008 al Consiliului din 30 mai 2008 de înființare a întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen” (JO L 153, 12.6.2008, p. 1).

([2]) Regulamentul (UE) nr. 559/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune „Pile de combustie și hidrogen 2” (JO L 169, 7.6.2014, p. 108).

3. constată că, la sfârșitul anului 2019, din contribuția maximă de 470 000 000 EUR prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 521/2008, Uniunea a contribuit cu o sumă totală de 421 606 000 EUR din cel de Al șaptelea program-cadru, inclusiv contribuții în natură în valoare de 19 107 000 EUR, iar membrii din gruparea industrială și din gruparea științifică contribuie cu un total de resurse validate în valoare de 447 506 000 EUR, din care 429 600 000 EUR contribuții în natură validate la proiectele celui de Al șaptelea program-cadru; constată că întreprinderea comună a efectuat plăți în valoare de 5 805 092 EUR pentru cel de Al șaptelea program-cadru în 2019, în valoare totală de 415 313 265 EUR pentru întreaga perioadă 2009-2019, și că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 95,1 % pentru bugetul disponibil pentru proiectele din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru în 2019;

4. observă că, la sfârșitul anului 2019, Uniunea a contribuit cu o sumă totală de 420 067 000 EUR din programul Orizont 2020, iar membrii din gruparea industrială și din gruparea științifică contribuie cu un total de resurse validate în valoare de 11 707 000 EUR, din care 5 376 000 EUR contribuții în natură validate la proiectele din cadrul programului Orizont 2020 al întreprinderii comune și, în plus, un total de 667 001 000 EUR contribuții în natură la activități suplimentare;

5. constată din raportul Curții că nivelul scăzut al contribuțiilor în natură ale membrilor din sectorul industrial la activitățile operaționale este cauzat de faptul că întreprinderea comună le certifică la momentul declarațiilor finale de cheltuieli și, prin urmare, certificarea majorității contribuțiilor în natură angajate va avea loc mai târziu în cadrul programului Orizont 2020, când se efectuează plata finală pentru proiecte și când trebuie eliberate certificatele privind situația financiară;

6. ia act de faptul că există diferite proceduri la nivelul întreprinderilor comune care primesc finanțare din partea membrilor privați ai întreprinderilor comune; solicită o armonizare a calculului contribuțiilor în natură pentru toate întreprinderile comune; propune ca procedura comună să prevadă metode transparente și eficace de evaluare, din care să rezulte valoarea reală a contribuției; invită Curtea să asigure un control al auditurilor realizate de auditorii externi independenți; solicită, de asemenea, un cadru juridic adecvat care să asigure faptul că suma contribuției financiare necesare este obținută până la încheierea programului; observă că acest cadru juridic ar putea include cerințe prin care contribuția privată să fie plătită înainte sau odată cu contribuția corespunzătoare din partea Uniunii;

7. constată că rata de execuție a bugetului disponibil pentru proiectele Orizont 2020 a fost de 86,3 % pentru angajamente și de 100 % pentru creditele de plată; observă, de asemenea, că creditele de angajament nu au fost utilizate în totalitate din cauza faptului că două teme din cererea de propuneri din 2019 nu au fost atribuite;

Performanța

8. constată că întreprinderea comună utilizează indicatorii-cheie de performanță specifici (ICP) în temeiul Orizont 2020, precum și doi indicatori-cheie de performanță specifici întreprinderii comune, măsurând ponderea fondurilor alocate activităților de cercetare și desfășurând proiecte demonstrative găzduite în statele membre și în regiuni care beneficiază de fonduri structurale și de investiții ale Uniunii; constată, de asemenea, că ICP (stabiliți în 2014) au fost revizuiți și incluși într-un addendum la planul de lucru multianual, aprobat de Consiliul de conducere în iunie 2018, deoarece tehnologia a progresat substanțial în ultimii ani și au început să apară noi aplicații;

9. solicită ca întreprinderea comună să-și revadă strategia de comunicare, pentru a garanta că părțile interesate vizate sunt la curent cu misiunea, activitățile și realizările acesteia;

10. constată că valoarea efectului de levier la 31 decembrie 2019 era de 2,24, luând în considerare toate contribuțiile partenerilor privați, și de 1,51, luând în considerare numai membrii Hydrogen Europe Industry și Hydrogen Europe Research;

11. observă că, în 2019, întreprinderea comună a finalizat proiectul CertifHy 2, care servește drept catalizator pentru punerea în aplicare a unui sistem de garanții de origine la nivelul Uniunii pentru hidrogen verde și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și reprezintă o etapă importantă către un posibil mecanism de certificare a hidrogenului în contextul Directivei (UE) 2018/2001 ([3]); ia act de revizuirea și evaluarea în 2019 a evenimentelor cuprinse în baza de date europeană de referință privind siguranța hidrogenului (HIAD.2.0), care conține recomandări pentru cercetări viitoare în acest domeniu; constată evoluțiile înregistrate în urma concluziilor raportului „Pile de combustie și hidrogen pentru o energie ecologică în orașele și regiunile europene”, cum ar fi lansarea Parteneriatului european al văilor de hidrogen (EH-S3P) în cadrul platformei inteligente de Specializare, semnarea unui contract de gestionare a unei facilități de asistență pentru dezvoltarea unui proiect-pilot și includerea în planul de lucru pentru 2019 a unui subiect H2 Valley pentru un proiect demonstrativ de anvergură (emblematic);

([3]) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

12. constată că, în 2019, au fost semnate acorduri de grant pentru două proiecte demonstrative majore (H2Haul și Djewels) din cererea de propuneri din 2018; constată, de asemenea, că, pentru cererea de propuneri din 2019, întreprinderea comună a primit un total de 43 de propuneri eligibile pentru cele 17 de teme ale sale și că beneficiarii au provenit din 23 de state membre ale Uniunii sau țări asociate și că entități din patru țări terțe participă la șapte proiecte; constată, de asemenea, că toate cele 17 acorduri de grant au fost semnate în 2019;

13. observă că, la sfârșitul anului 2019, portofoliul global de proiecte al întreprinderii comune cuprindea 155 de proiecte din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru (dintre care 150 au fost închise și 5 rămân deschise) și 109 proiecte semnate în cadrul programului Orizont 2020 (dintre care 11 au fost închise și 98 rămân deschise); constată, de asemenea, că, în 2019, întreprinderea comună a publicat cereri de oferte pentru două studii, cu un contract semnat în iulie 2019 și, în plus, două cereri de oferte pentru sprijinirea inovării în misiuni și pentru asistență pentru dezvoltarea de proiecte pentru regiuni, ambele fiind semnate în cursul anului;

14. constată că, potrivit raportului Curții, la sfârșitul lui 2019, rata de execuție a programului Orizont 2020 era de 83 % în ceea ce privește procedurile de cerere de propuneri pentru activitățile atribuite întreprinderii comune;

15. observă că, la sfârșitul lui 2019, întreprinderea comună avea 27 de membri ai personalului din 10 state membre și constată cu satisfacție că personalul este echilibrat din punctul de vedere al genului (51 % bărbați și 49 % femei); constată, de asemenea, că în 2019, ponderea femeilor care au participat la proiectele Orizont 2020 a fost de 27 %, iar 23,8 % dintre coordonatorii de proiecte au fost femei, la fel ca și 33 % dintre membrii comitetului științific;

16. invită Comisia și Curtea să elaboreze o metodă detaliată de urmărire a performanței, cu scopul de a determina valoarea adăugată a întreprinderii comune și de a include impactul social și asupra ocupării forței de muncă, precum și impactul asupra pieței; consideră că rezultatele evaluării ar trebui folosite pentru viitor sau pentru o redistribuire a finanțării din partea Uniunii;

17. invită Comisia să se asigure că programul de activitate al întreprinderii comune va respecta în viitor cerințele și țintele prevăzute în legislația Uniunii în ceea ce privește atenuarea efectelor schimbărilor climatice și va urma strategiile din domeniu elaborate atât de Comisie, cât și de industrie;

18. chestiunea drepturilor de proprietate intelectuală (DPI) trebuie abordată în toate contractele care ar putea produce un rezultat urmărit sau rezultatul performanței; reamintește că scopul DPI este de a proteja drepturile creatorilor individuali, furnizând totodată informații despre modul în care drepturile vor fi utilizate în viitor; observă că, deoarece activitatea este finanțată și din fonduri publice, rezultatele ar trebui să fie transparente, accesibile publicului și să facă obiectul unor cerințe speciale; invită Comisia să propună un cadru juridic pentru DPI și punerea lor în aplicare pe piață, care să includă cerințe speciale și distribuirea profitului;

Auditul intern

19. constată că, în 2019, întreprinderea comună a furnizat răspunsuri la proiectul de raport și la raportul final privind un nou plan strategic de audit intern (SIAP) pentru perioada 2019-2021 elaborat de echipa Serviciului de Audit Intern (IAS) și că, în acord cu IAS, în 2020 va fi lansat un nou audit IAS conform planului strategic de audit intern 2019-2021; constată, de asemenea, că, în cursul anului, întreprinderea comună a fost consultată și a furnizat informații IAS în contextul unei implicări consultative în procesul existent de feedback privind politicile în domeniul cercetării și inovării, realizat de IAS la cererea centrului comun de implementare;

20. observă că, la 31 decembrie 2019, toate recomandările și planurile de acțiune formulate în urma auditurilor anterioare ale IAS au fost puse în aplicare și închise cu succes;

Controalele interne

21. constată din raportul Curții că întreprinderea comună a adoptat proceduri sigure de control *ex ante* bazate pe examinări ale documentelor financiare și operaționale și că este obligată să pună în aplicare noul cadru de control intern (CCI) al Comisiei bazat pe 17 principii de control intern; constată, de asemenea, din raportul Curții că, la sfârșitul anului 2019, întreprinderea comună finalizase deja o analiză a lacunelor, pe baza sistemului de control intern existent, și elaborase indicatori pentru evaluarea eficacității principiilor noului cadru de control intern și a caracteristicilor aferente; observă că, în urma autoevaluării din 2018 a cadrului de control intern, a rezultat un plan de acțiune, în 2019 a fost efectuată o evaluare internă pentru a se asigura respectarea planului de acțiune;

22. constată din raportul Curții că, în ceea ce privește plățile intermediare și finale din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru, întreprinderea comună este responsabilă de auditurile *ex post* la beneficiari, în timp ce pentru declarațiile de cheltuieli aferente proiectelor din cadrul programului Orizont 2020, serviciul comun de audit (CAS) al Comisiei pentru auditurile *ex post* este responsabil de auditurile *ex post* și că, pe baza rezultatelor auditului *ex post* disponibile la sfârșitul anului 2019, întreprinderea comună a raportat o rată de eroare reprezentativă de 2,08 % și o rată de eroare reziduală de 1,08 % pentru proiectele din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru, precum și o rată de eroare reprezentativă de 0,94 % și o rată de eroare reziduală de 0,7 % pentru proiectele din cadrul programului Orizont 2020 (compensări și plăți finale); ia act de propunerea Comisiei de regulament privind programul Orizont 2020, în care se propune ca, pentru cheltuielile pentru cercetare din cadrul Orizont 2020, un risc de eroare anual cuprins între 2 și 5 % să fie un obiectiv realist, având în vedere costurile controalelor, măsurile de simplificare propuse pentru a reduce complexitatea normelor și riscul inerent aferent rambursării costurilor proiectului de cercetare și ca obiectivul final al nivelului rezidual de eroare la închiderea programelor după ce impactul financiar al tuturor auditurilor, precum și al măsurilor de corecție și al măsurilor de recuperare au fost luate în calcul, să fie de a ajunge la un nivel cât mai apropiat posibil de 2 %;

23. constată că Curtea a auditat aleatoriu plățile efectuate în cadrul programului Orizont 2020 în 2019, la nivelul beneficiarilor finali, pentru a corobora ratele de eroare aferente auditului *ex post*, ca parte a controalelor operaționale privind plățile, și că aceste audituri detaliate nu au evidențiat erori semnificative sau deficiențe de control la beneficiarii întreprinderii comune incluși în eșantion;

24. observă că Codul bunei conduite administrative al întreprinderii comune a fost adoptat de directorul său executiv în septembrie 2019; constată că întreprinderea comună și-a adoptat noile norme financiare, în conformitate cu regulamentul financiar-tip pentru parteneriatele public-privat, prin decizia Consiliului de conducere din decembrie 2019; constată, de asemenea, că întreprinderea comună a lansat o procedură de adoptare a unei politici de gestionare a documentelor la sfârșitul anului 2019 și că adoptarea finală a fost programată să aibă loc la începutul anului 2020;

25. observă că întreprinderea comună a avut o matrice completă a riscurilor pentru 2020 (inclusiv riscurile cu grad mai scăzut de prioritate) evaluate și discutate periodic de conducere, ca parte a unui proces continuu de evaluare a riscurilor, pentru a reflecta asupra oricăror modificări ale mediului intern și extern al organizației, și a luat în considerare, de asemenea, situația riscurilor semnificative și a planurilor de acțiune identificate în 2018; observă că întreprinderea comună pune în aplicare strategia comună antifraudă în domeniul cercetării.